

[Frode Jakobsen.]

besættelsen. Nu er der dertil gået 10 år efter befrielsen. Skal jeg gøre det op for mit vedkommende, vil jeg sige, at jeg har ikke ændret syn på, hvilken politik der var den rigtige under besættelsen. Måske har kendskabet til, hvordan det tog sig ud fra den ene side, og måske har kendskabet til personerne på den anden side givet mig en bedre forståelse af modpartens motiver. Det er den tale, jeg kunne have holdt ved Vilhelm Buhls begravelse. Hvorvidt andre vil indrømme, at den politik, som de førte, var forkert eller ikke, spiller ingen stor rolle for mig. Indrømmelser er svære for os allesammen. Det er nok for mig, at man erkender, det er en politik, som ikke kan gentages. I dag gælder det ikke om anklage, vi har ikke råd til det, men det gælder om at gøre det bedre næste gang, hvis det forfærdelige mod alle vore forhåbninger og alle vore bestræbelser skulle ske.

Derfor kan jeg konkludere i at sige, at jeg ikke er i tvivl om den opfattelse, jeg har haft fra første færd, men jeg er heller ikke et øjeblik i tvivl om, at de, der ledede de politiske partier den 9. april, og de, der ledede politikken under besættelsen, var mænd, som udfra en anden vurdering af værdier kom til et andet resultat med hensyn til, hvad der var det bedste for Danmark. Derfor kan jeg tiltræde udvalgets konklusion.

Heick: De parlamentariske kommissioners beretninger og debatten herom i går og i dag viser, at førkrigstidens ledende politikere, først da det var for sent, måtte erkende, at den tyske, nazistiske militærpolitik også ville gøre en ende på vort lands frihed og selvstændighed. Desværre beherskede denne sorgløshed også den politiske ledelse i den øvrige frie verden, navnlig her i Europa, og som følge af manglende indsats og navnlig manglende samarbejde mellem de nationer, som havde en frihed at miste, kom den anden verdenskrig med sine ulykkelige følger for millioner af mennesker. Vi står nu i en situation, der har mange lighedspunkter med årene før Danmarks besættelse, blot med den afgørende forskel, at der nu er vist vilje til indsats for at bevare friheden og til at etablere et effektivt samarbejde de befriede lande imellem. Vi har grund til at være tilfreds med, at

man har draget lære af begåede fejl. Derfor har vi en rimelig udsigt til, at vor frihed vil blive bevaret fremover.

Det har altid betydning for os at prøve at finde årsagerne til, at den 9. april 1940 kom, og at denne dato blev så sort en dag i vor historie, som tilfældet er, men hovedproblemet for os må være at se fremad og skabe størst mulig samling til værn om den frihed, vi i dag har.

Når jeg alligevel tager del i debatten om det forbigangne, skyldes det det ærede medlem hr. Hans Schmidts indlæg. Jeg vil først slå fast, at det er et vidnesbyrd om dansk demokratis høje stade, at en folkevalgt repræsentant, som så utvetydigt bekender sin samhørighed med det folk, hvorfra det knusende slag blev rettet mod os, nu i dag under fuld ligeberettigelse tager del i forhandlingerne om omstændighederne ved dette overfald. Jeg tror dog, at det ærede medlem bedømmer situationen forkert, når han hævder, at forhandlingen og eventuelt afstemningen her i dag må indebære, at der foretages en revision af retsopgøret med dem, der i de tunge år forbrød sig mod det danske folk, og specielt med dem indenfor denne kategori, der tilhører det tyske mindretal. Det ærede medlem vil give det udseende af, at mindretallets holdning til de forskellige tider var påvirket af den stilling, som den til enhver tid siddende danske regering eller anden styrelse indtog overfor den tyske besættelsesmagt med det formål at undgå endnu større ulykker for det danske folk. Der er intet, der tyder på en sådan sammenhæng. Jeg kan blot minde om, at medlemmer af det tyske mindretal allerede den 9. april om formiddagen frivilligt meldte sig til tjeneste hos besættelsesmagten og deltog i vagttjeneste ved samlingen af afvæbnede danske soldater. Her og i lignende situationer har den danske regerings holdning til de forskellige spørgsmål overhovedet ikke spillet ind.

Når det ærede medlem kræver en revision af retsopgøret, vil jeg bede ham erindre to ting. For det første, at der desværre var mange, som svigtede os i nødens stund, og som ikke havde tilknytning til det tyske mindretal. Disse har — alle forhold lige — fået en hårdere straf end folk fra mindretallet, idet medlemsskab her med rette blev regnet for formildende omstændig-